

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. szeptember 19. p é n t e k

bb.1. a bútorigar ujdonságai - árusítás a vásárral egyidőben -
otthon ,81 kiállítás az őszi bnv-n

1/kf/s/sl/zsu e

1980. szeptember 19.

a jövő évi butordivatrókl, a bútorigari gyártmányfejlesztés
eredményeiről kapnak átfogó képet az őszi bnv látogatói a vá-
sárral egyidőben rendezendő otthon ,81 lakberendezési kiállítá-
son.

a hazai bútorigar seregszmeléje ezuttal is az a-csarnokban
és az f-pavilonba kap helyet. huszínhét állami vállalat és
30 szövetkezet mutatja be exportra és belföldi forgalomra szánt
butorait. a nagyszabásu bemutató szervezője, a bútorigari fej-
lesztési intézet önálló kiállítóként is résztvesz saját tervezésü
butoraival, valamint a háttérgar - elsősorban a butorigarvasálás -
gyártmányfejlesztési eredményeivel. az otthon-kiállítások ha-
gyományainak megfelelően ott lesznek a butorigarok között a lakás-
textiliák, a finomkerámiaipar és az üvegipar termékei, s bemutat-
ják kínálatukat a szocialista partnerek, köztük csehszlovák,
jugoszláv, román, szovjet vállalatok is.

egész sor ujdonság található például a célszerűsége miatt leg-
keresettebb kombinálható, variálható, több elemből álló bu-
torcsaládok, szekrénysorok, garnitúrák között. az idei kiállí-
táson több a hálószoza-garnitúra, a kiegészítő kisbutor is.

/folyt. köv./

bb.1./a butoripar ... folyt./zsu

újabb változatokban gyártják a bubiv horizont butorcsaládját, tölgyborítású elemekkel bővül a réka, megjelenik a könyvespolc mélységű elemsorozat. az agria és az ipoly butorgyár ugyancsak új szekrényeket, a székesfehérvári butoripari vállalat újabb ifjúsági butort mutat be. a szék- és kárpitosipari vállalat a tavalyi nagydíjas glória elemes ülő- fekvő-butort már három változatban is bemutatják, s külön „kamara-kiállítás”, rendeznek be kisbutorokból. a tiszai butoripari vállalat nemcsak az ndk együttműködésével gyártott és a jugoszláv partnerrel közösen kifejlesztett konyhaberendezéseit, hanem a hazai kooperációban készülő, lehel hűtőszekrényekkel egybeépített konyhákat is bemutatja.

a butorért beszerzői, a domus-áruházak és a butorboltok vezetői folyamatosan tárgyalnak majd a butoripar képviselőivel a vásáron, ahol megkötik az újonnan bemutatott termékek is a szállítási szerződéseket. a kiállítóüzemek egy része a kereskedelmi vállalatokkal együttműködve megszervezte a bemutatott termékek árusítását, így például a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát 44 elemből álló hobby elemes butorcsaládja az ország valamennyi domus-áruházában előjegyzéssel kapható. a budapesti domus-ban a vásárral egyidőben kerülnek forgalomba a bubiv, valamint a szék-és kárpitosipari vállalat új butorai, amelyek saját mintaboltjaikban is kaphatók. a kanizsa butorgyár újdonságai a józsef attila lakótelepi, a zala butorgyár termékei a bartók béla uti, a butorért-tel közös, márka-boltban, míg a latex gyártmányai a corvinban kerülnek forgalomba./mti/

-.-

bb.2. látogatott és kihasználatlan közlekedési parkok a fővárosban

1/don/s/bc/zsu e

1980. szeptember 19.

a gyermekbalesetek megelőzését szolgálják azok a kreszudvarok, illetve parkok, amelyeket budapesti óvodákban, iskolákban, valamint a szabad közterületeken, általában a játszótérek szomszédságában létesítenek abból a célból, hogy a gyerekek ezekben alapozhassák meg közlekedési ismereteiket. az ilyen kresz-kertek létrehozását - amelyeknek száma meghaladja az 50-et - társadalmi testületek kezdeményezték, az építés, és a felszerelés költségét pedig részben a kerületi tanácsok, részben az önkéntes segítők - kétéves munkával - fedezték.

/folyt.köv./

-2-

bb.2./látogatott ... folyt./zsu

a gyerekek biztonságos közlekedése fölött őrködők folyamatosan figyelemmel kísérik e parkok kihasználtságát, s a szerzett tapasztalataik megosztanak. a szakemberek örömmel nyugtázták, hogy a gyermek- és az oktatási intézmények közlekedési udvaraiban rendszeresek a foglalkozások, ám a közterületi parkok kevésbé látogatottak. pedig utóbbiakat - még hozzá nagy alapterületen - azokon a helyeken alakították ki, amelyek környékén nincsenek kresz-udvaros óvodák, illetve iskolák, s így a gyerekeknek csak ezekben lenne lehetőségük a közlekedési ismeretek gyakorlati alkalmazására.

a xx. kerületi jól felszerelt közlekedési kertben például üres kisautók, rollerek várják gazdáikat. ugyanilyen tapasztalatokat összegeztek a városligetben is: a közlekedési múzeum szomszédságában megépített központi közlekedési parkot ugyanis ritkán és kevesen keresik fel. a több millió forint költséggel és több száz társadalmi munkaórában megépített park pedig budapest legjobban felszerelt ilyen közlekedési centruma. a gyerekek rolleron, pedális kisautón, kerékpáron közlekedhetnének jelzőlámpás csomópontokban - társaik rendőri irányításával.

e létesítmény nemcsak azért kapott helyet a városligetben, mert szükség volt egy nagy alapterületű, több ezer fővárosi apróság kresz-oktatására alkalmas parkra, hanem azért is, mert budapest városrészei közül a xiv. és a vii. kerületben lakó gyerekeket éri a legtöbb baleset. a szervezés és a foglalkoztatás a pedagógusok feladata lenne, már csak azért is, mert a fővárosi közlekedésbiztonsági tanácstól kapott iskolai program - amely alapja a kresz-ismereteket adó óráknak - gyakorlati megvalósítása csak e parkokban lehetséges.

a szakemberek egyébként szép példákkal is találkoztak, s jólesően nyugtázták, hogy a pedagógusok több helyütt megtalálják a módot a közlekedési szabályok gyakorlati elsajátítására. így például a kőbányai apróságokat rendszeresen elviszik a jubileumi parkba, ahol - a gyermek- és az oktatási intézmények együttműködésének eredményeként - óvodások és iskolások váltják egymást. a viii. és a xxi. kerületi gyerekek ugyanígy rendszeres látogatói a városrészükben lévő kresz-kerteknek./mti/

-.-

-3-

bb.3. vasárnap ságvári emléktúra

i/gy/gg/bc/zsu e

1980. szeptember 19.

tízezer fiatal diákot, dolgozókat, családokat vár a kiesz budapesti bizottsága vasárnap az immár 12. alkalommal meghirdetett ságvári-emléktúrára. tizféle utvonalon, hosszabb-rövidebb távokon indulhatnak a kirándulók, akiket szentendre fölött a lajos-forrásnál egésznapos politikai és kulturális program vár.

a leghosszabb, 30 kilométeres turistautra vállalkozók vasárnap reggel 6 és 7 óra között találkoznak a kommunista ifjúsági vezető mártirhalálának helyén, a mai szép ilona cukrászdánál. itt megkoszorúzzák ságvári endre szobrát. csoportok indulnak a turára budakalászról, visegrádról, pilis-csabáról, csillaghegyről is. a gyermekekkel utrakelő turázók kilenc kilométeres távot tesznek meg pomázttól vagy a szentendrei hév-állomástól a kijelölt utvonalon. a lajos-forrásnál, a ságvári endre turistaház előtt térzenével várja az érkezőket a csepel művek munkásotthonának fuvószenekara. a fiatalok megemlékeznek ságvári endre életéről, és koszorút helyeznek el szobránál. az erdei környezetben felállított színpadon a csepel művek táncgyűjtése tart bemutatót. lesz pol beat-műsor, sportgimnasztikai bemutató, majd tábortüzek gyulnak. az emléktúra résztvevői ságvári endre egykori harcostársaival, munkásmozgalmi veteránokkal beszélgetnek a kommunista ifjúsági mozgalom hőskoráról. az esti műsort élsportolókval való találkozás, kül- és belpolitikai fórum gazdagítja./mti/

--

bb.4. fényjelzés figyelmeztet a szűrőbetétek cseréjére

i/li/li/sl/zsu e

1980. szeptember 19.

gépkocsikhoz használható két új szűrődiagnosztikai eszköz mintapéldányai készültek el a kismotor- és gépgyárban. az egyik a levegő-, a másik a kenőolajsűrű eltömődését jelzi, s lehetővé teszi a motorok, csapágyak kopásának, károsodásának megelőzését. ezzel elejét veszik a szűrők elégtelen működéséből származó többlet üzemanyagfogyasztásnak is.

/folyt.köv./

-4-

bb.4./fényjelzés ... folyt./zsu

az új műszerek a gépkocsi műszerfalába beépített fényjelzéssel figyelmeztetik a vezetőt, ha a levegő-, illetve a kenőolajsűrű határfoka nem megfelelő és szükségessé válik a szűrőbetét kicserélése, tisztítása. a gyár előzetes felmérése szerint már most készek mindegyik új műszerből 25 ezer példányt rendelni a legnagyobb vállalatok, köztük a budapesti közlekedési vállalat, az autóker, és a győri rába magyar vagon- és gépgyár.

az első 15 mintapéldány már elkészült. néhányat kipróbálásra átadtak a leendő felhasználóknak és a szakintézeteknek. a vállalatok most a gyakorlatban vizsgálják, a műszereket. az autóipari kutató intézet máris jónak minősítette és széleskörű felhasználásra javasolta.

az okos kis készülékeket egyelőre tehergépkocsikhoz, autóbuszokhoz használhatják fel, de személygépkocsikba is beépíthetők.

e két új cikk gyártása a kismotor- és gépgyár termék-szerkezetében csak kismérvű változást jelent, de a népgazdaság és a felhasználók számára nagyon hasznos, mert a motor élettartamának meghosszabbítását, illetve a biztonságos üzemeltetést teszi lehetővé./mti/

--

bb.5. befejeződött az idej ásatási idény gorsiumban

dáv/st/zsu e

1980. szeptember 19.

véget ért az idej ásatási idény hazánk legjelentősebb római kori ásatásának színhelyén, a tác melletti gorsiumban, ahol dr. fitz jenőnek, a székesfehérvári istván király múzeum igazgatójának irányításával huszonharmadik esztendeje vállaltják a föld mélyét a múzeum régészei. az idej esztendő újabb meg-
lepetéssel szolgált: gorsium központjától keletre megtalálták a hajdani település városfalát. a két méter vastag építményt 35 méterenként hatalmas külső tornyok erősítették, ezek közül egyet már sikerült feltárni. a falmaradványokat és a tornyokat a következő években hozzák felszínre. a városfalak segítségével a régészek újabb értékes adatokhoz jutottak gorsiumról: már csaknem teljesen meg tudják húzni a hajdani település határvonalait.

/folyt.köv./

-5-

bb.5./befejeződött ... folyt./zsu

folytatták a korábbi években felfedezett leletek feltárását is: a város központjában egy negyedik századi épületet bontották ki, amely alatt gorsium közfürdőjének maradványai voltak. a fürdő 16 méter hosszú 10 méter széles medencéjében a törmelékréteg alól gazdag leletanyag került elő, többek között diszes falfestmény maradványokra bukkantak a kutatók. a művész kézjegyével. találtak egy nagyméretű bronzedényt, s értékes ékszerleletre is bukkantak. a karperecekre, s a gemmákkal díszített gyűrűkre./mti/

-. -

bb.6. másodszer virágzó tulipánfák sopronban

cser/st/zsu e

1980. szeptember 19.

másodszer virágoztak ki a tulipánfák a soproni lövérekben, ahol a napsütötte, déli fekvésű kertekben szép számmal díszlenek ezek a melegét és jó időt kedvelő díszfák. egyéb másodvirágzásokat is megfigyeltek a nyugati országrészen. több helyen így például győrtől újból szirmot bontottak a vadgesztenyefák, volt ahol az orgona hozott ismét virágot. a néphit szerint a másodszeri virágzásokat hosszú és kellemes ősz követi, s erre nagy szüksége is lenne a jelentős érési késésben lévő cukorrépának, kukoricának és szőlőnek./mti/

-. -

bb.7. a somogyi patyolat falujárása

gom/st/zsu e

1980. szeptember 19.

a balatoni szőlő befejeztével a somogy megyei patyolat elindította harmadik faluról-falura járatát. az új szolgáltatással a legfiatalabb somogyi városban, barcson és annak vonzáskörzetében élő háziasszonyok második műszakját igyekeznek megkönnyíteni.

a harmadik járat működésével ma már 35 faluba jut el hetenként a patyolat kék autója, amely összeszedi a szennyes ruhát, illetve helyszinre szállítja a tisztát. tavasszal tab térségében megindul a negyedik faluról-falura járat is. ezzel a somogy megyei patyolat a megye háromnegyedében a helyszinén kínálja segítségét a háziasszonyoknak./mti/

-. -

-6-

bb.8. kétezer nutriaprém sárszentmihályról

dáv/tt/zsu e

1980. szeptember 19.

száz bundára elegendő kétezer darab nutriaprém szállít az idén megrendelőinek a sárszentmihályi állami gazdaság, ahol másfél éve kezdték meg a nemes szőrmét adó kis állatok tenyésztését. céljuk az, hogy néhány éven belül tízezer darabos törzsállományt alakítsanak ki, s 1983-ban már ötvenezer nutriaprém állítsanak elő.

a nutriáknak egyébként nemcsak a prémjét hasznosítják, hanem a husát is. a nutriasült - azok szerint akik már kóstolták - kitűnő falat, ize a nyulhúshoz hasonló./mti/

-. -

-7

bb.9. több mint hetvenmillió forint a bodrogköz belvizmentesítésére
kör?st/ig e 1980. szeptember. 19.

befejezéséhez közeledik az a nagyszabású munka, amelyet az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság az ötödik ötéves tervben végez a bodrogköz belvizmentesítésére. ez a bodrog és a tiszsa által határolt több mint harminc község határát magába foglaló terület mély fekvése miatt évről évre jelentős károkat szenved az áradások következtében keletkező belvizektől. az idén a több mint harminc napos árvíz miatt ismét számos termelőszerkezet szántóföldi termése ment tönkre a belvízkárok következtében.

az ötödik ötéves terv során a belvizmentesítésre több mint hetvenmillió forintot fordította. ebből az összegből többek között kiszélesítették a huszonhét kilométeres tiszakarádi főcsatornát. az örszemi belvizelvezető csatorna torkolatánál új szivattyúállomást alakítottak ki, a belvizeknek a folyóba történő átemelésére. ennek műszaki átadása ezekben a napokban fejeződött be. a szivattyúk óránként nyolcvanezer köbméter vizet tudnak átemelni. a ricsei csatornában vasbeton idomokkal erősítik meg a partfalakat. ezzel megakadályozzák a védművek kimosódását, illetve a csatorna eliszapodódását. így gyorsabban folyhat le a víz, s a környező területek mentesülnek a talajvíz feltörésétől. /mti/

bb.10. tisztítja a vitaminokat, megköti a gyomorsavat
- bővítik a különleges timföldek választékát almásfüzitőn
ráb/st/ig e 1980. szeptember 19.

ujabb speciális timföldek gyártását kísérletezték ki, s ezekkel együtt már 30féle különleges timföldet gyártanak az almásfüzitői timföldgyárban. ezek a termékek kémiai és fizikai tulajdonságaiknál fogva igen sokféle célra használhatók. egyik csoportjuk például alkalmas a kőolaj, a levegő és az ipari gázok víztelenítésére, a vitaminok tisztítására. az egyesült gyógyszer- és tápszergyárnak olyan speciális timföldet szállítanak, amelyből a gyomorbántalmak enyhítésére savmegkötő gyógyszert készítenek. az egyik legújabb terméket, a felületnemesítő timföldet - amelyet szolgálati találmányként fogadtak el - a fa, a kerámia, az alumínium, a réz és sok más anyag felületi kezelésére, csiszolására használják. a különleges timföldek egyes típusait papíriparban, a gumiiparban és a festékgyártásban töltő anyagként alkalmazzák.

Kül a gyár teljes termelésének ugyan alig valamivel több mint százalékát teszik ki a különleges timföldek, de ennél az aránynál jóval nagyobb mértékben járulnak hozzá a vállalat nyereségéhez. értékes, exportképes termékek, amelyek előállítására a gyártmányszerkezet korszerűsítése során rendezkedtek be. az üzem kutatógárdája további új timföldfajták előállításán dolgozik, hogy tovább növelhessék a választékot. /mti/

07.50/ig

- 8 -

bb.11. nyolcvan bel- és külföldi kiállító a bábolnai napokon
- az energiatakarékos, gazdaságos kukoricatermelés a közép-
pontban

ber/ká/ig e 1980. szeptember 19.

a magyar mezőgazdaság gabona-husporgramjának végrehajtása érdekében kifejtett munkáját tárja a közönség elé a bábolnai mezőgazdasági kombinát és a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat, az ikr, az október első napjaiban megrendezendő negyedik bábolnai napokon. az eseményt szakkörökben úgy tartják nyilván, mint az egyik legnagyobb európai „mozgó”, mezőgazdasági kiállítást. száznál több gépet ugyanis munka közben, a szántóföldeken láthatnak majd az érdeklődők. ugyanakkor az ikr fajta-összehasonlító kísérleti telepén csaknem 400, a világ minden tájáról és a hazai nemesítő intézetekből származó kukoricahibriddel ismerkedhetnek meg.

a kiállításon 80 bel- és külföldi cég, intézet vesz részt. bemutatjuk elsősorban azt tükrözi majd, hogy milyen gazdaságos, energiatakarékos módszerek alkalmazhatók a nagyüzemi gazdaságokban. fontos helyet kapnak a bemutatókon a kukorica betakarítását, a nedves kukorica takarmányozását szolgáló technológiák, gépek, és sokoldalúan szemléltetik a melléktermékek hasznosításának lehetőségeit. ez utóbbi jelentőségét jól mutatja, hogy országosan évente mintegy 3,5 millió tonna búzaszalma, 3 millió tonna takarmányszalma és több mint 7 millió tonna kukoricaszár megy veszendőbe. olyan szarítót is bemutatnak, amely melléktermékekkel fűthető, és a hagyományosnál 50 százalékkal kevesebb energiát igényel. a magyar agrártudományi egyesület vándorgyűlésén is az energiatakarékos gabonatermelési eljárások kerülnek napirendre. /mti/

bb.12. a televízió 2-es programjához - új átjátszóadó borsodnádason
i/cs/mm/ig hgy 1980. szeptember 19.

új, a televízió 2-es programját sugárzó átjátszó adó kezdi meg szombaton - sikeres próbatüzem után - működését borsodnádason. a 20 watt teljesítményű adó a telephely térségében biztosítja a második műsor jó vételét a 29-es csatornán. az állomás a budapesti tv-2 adó jelét játssza át. az ujonnan felszerelt adóberendezés telepítéséhez jelentősen hozzájárultak a borsodnádasi lemezgyár és a községi tanács brigádjai, segítségükkel olyan területen valósult meg a televízió 2-es programjának sugárzása, ahol a vételt eddig a domborzati viszonyok nem tették lehetővé. /mti/

09.00/ig

- 9 -

gHO
07

bb.13. halálos közlekedési balesetek

jk/ig hgy

1980. szeptember 19.

visznek belterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárján haladó gáll imre 73 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint gáll megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

kiskunhalas külterületén kocsis sándor 46 éves árukiadó helyi lakos motorkerékpárjával elütötte az előtte kivilágítatlan kerékpárján közlekedő csokás lajos 40 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetője könnyű sérülést szenvedett. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

eger külterületén prokaj lászló 26 éves butorasztalos helyi lakos személygépkocsijával áttért az ut baloldalára, és ott összeütközött a vele szemben motorkerékpárján közlekedő kiss lászló 27 éves gépkocsivezető verpeléti lakossal, aki a helyszínen meghalt. prokaj vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, és folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

- . -

bb.15. lottó nyerőszámok

s/ig hgy

1980.szeptember 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a nagyatádon megtartott 38. heti lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

3, 19, 71, 76, 83

/mti/

- . -

bb.16. a mahart

s/ig hgy

1980. szeptember 19.

balatoni hajózási üzemigazgatósága közli, hogy személyhajó- és kompjáratait szeptember 22-től, hétfőtől az érvényben lévő őszi menetrend szerint közlekedtetni.

/mti/

- . -

10.40/ig

- 10 -

11.19.07

bb.14. biokémiai vándorgyűlés - sajtótájékoztató a mtesz-ben

t/mg/z/sl/ig hgy

1980. szeptember 19.

szeptember 30. és október 3. között siófokon rendezik meg a xx. biokémiai vándorgyűlést - tájékoztatták a sajtó képviselőit pénteken a mtesz-ben. az idei vándorgyűlésen előreláthatóan 300-350 hazai szakember vesz részt, s csaknem 200 előadás keretében tekintik át a biokémiai kutatások legújabb eredményeit.

a szakmai seregszemle programjából kiemelkednek a fehérje bioszintézisével kapcsolatos előadások, amelyeken főként a nukleinsavak tulajdonságai kerülnek szóba, hiszen a fehérjék bioszintézisét éppen a nukleinsavak indítják el és irányítják. várhatóan nagy érdeklődés kíséri majd a sokat vitatott génszerkezeti kutatások ismertetését is, annál is inkább, mert a génszerkezetek már nemcsak új gének, új tulajdonságok, esetleg a maiaktól eltérő új szerkezetek létrehozása ürügyén érdeklük a tudósokat. a legújabb tapasztalatok szerint a génszerkezeti kutatások alkalmasak lehetnek arra, hogy különféle speciális fehérjéket, hormonokat, enzimeket irányított ipari bioszintézissel állítsanak elő. ez új távlatokat nyithat a tudományban, gyógyászatban.

magvas program várja az immunológusokat. az ugynevezett immunbiokémiai rendszerek pontos ismerete, nevezetesen az emberi szervezet védekezőképességének befolyásolása a szervátültetések szempontjából fontos. ám az orvostudomány más szakterülete is olyan hatóanyagokra vár, amelyek képesek meggátolni, vagy éppen serkenteni a védekezőrendszer működését. az utóbbi években jöttek rá az orvosok arra, hogy az immunológiai kutatások eredményeit például a rákos megbetegedések kezelésében is fölhasználhatják. /mti/

- . -

bb.17. az indonéz külügyminiszter pénteki programja:

t/km/mm/ig hgy

1980. szeptember 19.

dr. mochtar kusumaatmadja, az indonéz köztársaság külügyminisztere pénteken a külkereskedelmi minisztériumba látogatott, ahol megbeszélést folytatott veress péter külkereskedelmi miniszterrel a magyar-indonéz külkereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. a tanácskozáson részt vett imrad idris, az indonéz köztársaság magyarországi nagykövete.

/folyt. köv./
10.55/ig

- 11 -

11.20.07

bb.18. új óvoda szegeden a postások és a vasutasok gyermekeinek
dén/bam/ig hgy 1980. szeptember 19.

három hónappal a határidő előtt, a tervezett költséggel elkészült a szegedi postás és vasutas dolgozók kétszáznegyven gyermekének helyet adó új napközi otthonos óvoda, a gyermekintézményt pullai árpád közlekedés - és postaügyi miniszter pénteken adta át rendeltetésének, az óvoda a szegedi postaigazgatóság és a más szegedi igazgatóságának közös beruházásában épült, a délmagyarországi magas és mélyépítővállalat házigyári elemekből építette fel az 1320 négyzetméter alapterületű óvoda három pavilonját, amelyeket üvegezett folyosók köznek össze, a százhusz postás és százhusz vasutas gyermek gondozását tizenhét szakképzett óvónő és tizenhárom főnyíi kiséítő személyzet látja el, az óvoda mintegy fél hektáros udvarát az építkezés után a postás és a vasutas brigádok, a szülők és az óvoda dolgozói társadalmi munkában tették rendbe. /mti/

bb.19. bencze lászló

s/ig hgy 1980. szeptember 19.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935 óta volt a párt tagja, 73 éves korában elhunyt, temetése szeptember 24-én 15 órakor lesz a frakasréti temetőben.

mszmp ii. kerületi bizottsága

közlekedési és szállítási dolgozók
szakszervezete
központi vezetősége

/mti/

bb.20. a fővárosi fürdőigazgatóság

s/ig hgy 1980. szeptember 19.

közlí, hogy a palatinus strandfürdő szeptember 21-én tart utoljára nyitva, a széchenyi, a szabadság strand, a gellért pezsgőfürdő, a lukács, rudas, a csillaghegyi és az újpesti uszodák továbbra is közönség rendelkezésére állnak. /mti/

11.40/ig

- 12 -

13.00/ig

bb.21. időjárásjelentés

ig hgy

1980. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 19-én
12 órakor

melegsik az idő

írország feletti centrummal nagy kiterjedésű ciklon örvénylik, emiatt a brit-szigeteken, valamint európa nyugati partvidékén meglehetősen változékony az idő, az általában erősen megnövekedett felhőzetet többfelé kíséri eső, záporosó, helyenként zivatar is keletkezik, hasonlóan változékony, csapadékos a kelet-európai alföld nagy részének időjárása is, a kontinens középső vidékén magasnyomású légköri képződény helyezkedik el, a hajnali, reggeli párásság megszűnését változóan felhős, általában száraz idő követi, a hőmérséklet csúcserőke mintegy 2-3 fokkal magasabb mint a sokéves átlag.

hazánkban csütörtökön változékony, helyenként erősen felhős idő volt, északkeleten néhány helyen kisebb eső esett, a legmagasabb nappali hőmérséklet az ország nagy részén 19 és 24, de északkeleten 14, 19 fok között alakult, péntek hajnalra általában 10, 15 fokig hűlt le a levegő, de az északkeleti országrészben ennél alacsonyabbat is mértek, a hajnali, reggeli órákra sokfelé bepárásodott a levegő, a délelőtti folyamán fokozatosan csökkent a felhőzet, majd változóan felhős idő keletkezett, a hőmérséklet 11 órakor 14 és 19 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 17,0 fok volt, ez 0,6 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mb, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 17 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

a reggeli, délelőtti órákban több, napközben kevesebb felhő, csapadék nélkül, hajnalban párásság, helyenként köd, mérsékelt változó irányú szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10, 15, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 21, 26 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 239 cm, hőmérséklete 15,2 fok.

/mti/

13.00/ig

- 13 -

13.30/ig

bb.22. együttműködési megállapodás a mtesz és az indiai mérnök szervezet között

k/mg/s/sl/ig kz

1980. szeptember 19.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének meghívására hazánkban tartózkodó b.t. nagrani, az indiai mérnök szervezet vezérigazgatója öt évre szóló együttműködési megállapodást írt alá pénteken tóth jánossal, a mtesz főtitkárával. a megállapodás értelmében a jövőben folyamatos műszaki és tudományos tapasztalatcserére, s a konferenciákon való kölcsönös részvételre kerül sor a két szervezet között. /mti/

- . -

bb.23. befejeződött a nemzetközi geofizikai szimpozion székesfehérváron

dáv/ká/ig kz

1980. szeptember 19.

Lipcsében rendezik meg jövőre a világ geofizikusainak következő tudományos tanácskozását, amelyen a nagyon mély és bonyolult geológiai viszonyok között rejtőző ásványkincsek és nyersanyagok felderítésének új módszereit vitatják meg - jelentették be a székesfehérváron pénteken befejeződött 25. nemzetközi geofizikai szimpóziumon a tanácskozáson 21 ország 350 szakembere tárgyalt a tudományág legújabb eredményeiről, a nyersanyag és ásványkincskutatás új módszereiről, csaknem hetven előadás hangzott el az alkalmazott geofizikáról, a kutatások hatékonyságának fokozását célzó fejlesztési irányzatokról, a bányageofizika és a mérnöki geofizika módszertani kérdéseiről, a mélyszerkezetek kutatásának és a nagymélységű furások vizsgálatának kérdéseiről. a különböző országok geofizikusai ez alkalommal közvetlen tapasztalatcserét is folytathattak egymással. /mti/

- . -

bb.24. ügyfélszolgálati osztály ajkán és balatonfüreden - a veszprém megyei tanács vb-ülése

feh/bam/mv/ig kz

1980. szeptember 19.

az állampolgárok hatósági ügyeinek az eddiginél gyorsabb és rugalmasabb intézése céljából korszerű szakigazgatási szervezet kezdi meg működését október 1-én az ajkai és a balatonfüredi tanácsnál - jelentették be pénteken veszprémben, a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. elmondották, hogy például az új balatonfüredi ügyfélszolgálati osztályon 16 ügyintéző csaknem 500 hatáskört gyakorolhat majd. az új módszer bevezetésével elkülönülnek a hatósági feladatok az egyéb ágazati teendőktől, ezzel javulhat a tanácsok szakmai irányító munkája, egyszerűbbé válik a munka megszervezése és kiküszöbölhetők a párhuzamosságok is. az új típusú szakigazgatási szervezet várhatóan létszámmegtakarítást és jobb munkaerő-kihasználást eredményez. /mti/

- . -

13.55/ig

- 14 -

14.07

bb.25. befejeződött az országos „kukoricaszemle,, új nagyhozamu hibridek

tób/bam/ig kz

1980. szeptember 19.

a gabonatermesztési kutató intézet szegedi telepén rendezett háromnapos országos „kukoricaszemle,, pénteken befejeződött. a tájkoztatóval egybekötött bemutatón több mint 400 szakember vett részt, megtekintették a legújabb fajtákat, s megismerkedtek különböző agrotechnikai kísérletek eredményeivel.

dr. magassy daniel, az intézet igazgatóhelyettese a bemutató tapasztalatait összegezve elmondotta: az immár hagyományos országos tapasztalatcsere célja tájkoztatni az érdekelt szakembereket az új fajták valamennyi tulajdonságáról, jellemzőjéről. ez fontos feltétele annak, hogy a kukoricaujdonságokat a gazdaságok alkalmazzák. az új hibridek fokozatos termelésbe állításával, a javasolt termesztéstechnológia szigorú betartásával évente két-három százalékkal növelhetők az átlaghozamok.

a szakemberek ezuttal mintegy harminc hibriddel ismerkedtek meg, köztük olyan nagyhozamu, szilárd szárú, gépi betakarításra kiválóan alkalmas, rövidtenyészidejű kukoricákkal, amelyek szélsőséges időjárási viszonyok mellett is idejében betakaríthatók. több évtizedes tapasztalat bizonyítja, hogy hazánk legdélibb táján sem célszerű 170 napnál hosszabb tenyészidejű fajtákat vetni. tíz-tizenmég napos érési előny sokszor azt jelentheti, hogy még száraz időben, a nagy őszi eszések előtt betakaríthatják a termés zömét. az ilyen fajták természesszei - korai érésükből adódóan - alacsony nedvességtartalmúak, tárolás előtti megszáritásukra sokkal kevesebb energiát kell fordítani, tehát a termelés költségei kisebbek. - mondotta az igazgatóhelyettes. /mti/

- . -

bb.26. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. szeptember 19-én 14.00 óráig

ig kz

1980. szeptember 19.

1. a butoripar ujdonságai
2. látogatott és kihasználatlan közlekedési parkok
3. vasárnap ságvári emléktúra
4. fényjelzés figyelmeztet a szűrőbetétek cseréjére
5. befejeződött az idei ásatási idény
6. másodszor virágzó tulipánfák
7. a somogyi patyolat falujárása
8. kétezer nutriaprém
9. több mint hetvenmillió forint belvizmentesítésre

/folyt.köv./
14.10/ig

- 15 -

14.30
07

bb.26. / a belföldi/folyt./ig

10. bővítik a különleges timfölkék választékát
 11. nyolcvan bel- és külföldi kiállító a bábolnai napokon
 12. a televízió 2-es programjához
 13. halálos balesetek
 14. biokémiai vándorgyűlés
 15. lottó nyerőszámok
 16. a mahart
 17. az indonéz külügyminiszter
 18. új óvoda szegeden
 19. bencze lászló
 20. a fővárosi fürdőigazgatóság
 21. időjárás
 22. együttműködési megállapodás
 23. nemzetközi geofizikai szimpozium
 24. ügyfélszolgálati osztály
 25. „kukoricaszemle,„
 26. hírjegyzék
- /mti/

bb.27. a vizgzdálkodás távlati heves megyében
a heves megyei tanács ülése

kov/bam/ig kz

1980. szeptember 19.

az ezredfordulóig heves megye lakosságának egészét közműves, ivóvízzel látják el. így határozott pénteki, egerben tartott ülésén a megyei tanács, a testület megvitatta és jóváhagyta a megye vizgzdálkodásának távlati fejlesztési programját, amely elsősorban a meglévő vízgyűjtők és vízművek korszerűsítésére, bővítésére, új regionális vízellátóművek építésére irányul. ebben már eddig is igen jelentős az előrehaladás. ezt bizonyítja, a mátra ivóvíz ellátásának megoldása is, amelyet a csórréti víztárolóból a legutóbbi években felszíni vizek hasznosításával oldottak meg.

a fejlődést jellemezve elmondották, hogy heves megyében a felszabadulás előtt mindössze eger és gyöngyös város rendelkezett számottevő közműves vízellátással, jelenleg pedig már 76 település és a lakosság 79 százaléka fogyaszthat vezetékes ivóvizet. a most jóváhagyott program szerint az elkövetkező 20 évben ahhoz, hogy a megye lakosságának vízgondjai teljesen megoldódjanak, újabb 70 ezer fogyasztót kell bekapcsolni a hálózatba.

/folyt.köv./
14.20/ig

- 16 -

1500

bb.27. / a vizgzdálkodás folyt./ig

gyöngyös vízellátásának megoldását a visontai külfejtéses bányüzem víztelenítéséből származó vízre alapozzák. a megye településeinek nagy részén szintén megoldható helyi felszíni vízkészletekből az ellátás.

a távlati program számol heves megye gazdag gyógyforrása-
inak hasznosításával is. ám a tanácsülésen többen szóvá tették,
a gyógyvíz kihasználás eddigi lassu ütemét. a felszólalók sürget-
ték az egerszalóki termálfürdő mielőbbi megvalósítását, ahol évek
óta kihasználatlanul folyik el a kincset érő magas hőfoku gyógy-
víz.

a program az árvízvédelmi gondok és az ivóvíz ellátás
gondjainak összehangolt megoldását írja elő, miszerint a
megye legnagyobb árvízi problémáit okozó tarna folyó és mellék-
ágainak egységes rendezése jelentős vízmennyiség összegyűjtésé-
re alkalmas, miközben a szabályozás a folyó környékének bizton-
ságát is megteremtene. /mti/

bb.17. /az indonéz külügyminiszter ... 1. folyt./ig

trautmann rezső, azn elnöki tanács helyettes elnöke
pénteken az országgházban fogadta az indonéz diplomácia vezetőjét.
az eseményen jelen volt házi vencel külügyminiszter-helyettes.

ugyancsak a parlamentben lázár györgy, a minisztertanács
elnöke fogadta az indonéz külügyminisztert. a fogadáson jelen
volt puja frigyos külügyminiszter. mindkét fogadáson résztvett
imrad idris. a szívélyes légkörű tárgyalásokon a két ország hely-
zetéről, s időszerű nemzetközi kérdésekről folytattak eszmecserét.

/folyt.köv./

bb.32. pénteken elutazott budapestről

gg/dg/ig kz

1980. szeptember 19.

chonglay kommasit a laoszi népi forradalmi ifjúsági szövetség
országos agitációs és szervező bizottságának elnöke, aki kül-
döttség élén a kisz kb meghívására hivatalos baráti látogatá-
son tartózkodott hazánkban. /mti/

14.30/ig

- 17 -

1505

bb. 28. őszi forgalom, téli menetrend - a MÁV vezérigazgatóság sajtótájékoztatója

t/kf/tr/rj sl kz

1980. szeptember 19.

a szállítási igények eddigi csökkenése ellenére nehéz napok előtt áll a vasút: az év végéig még 35-37 millió tonna árut kell továbbítani - hangsúlyozta szűcs Zoltán vezérigazgató pénteki sajtótájékoztatóján, amelyen a vasuti közlekedés legfontosabb teendői, gondjai kerültek szóba.

a vasut ideig eddigi áruszállítási teljesítményei a várt forgalom elmaradása következtében a tervezettnél alacsonyabbak, a fuvarpiac jelzése valamint az utóbbi hetekben fokozódott igények szerint azonban - a torlódó feladatok miatt - erős őszi forgalomra számítanak. ennek ellenére az idén elmaradt a rövid-távú fuvarok kötelező közútra terelése, a vasut különféle intézkedéseket hozott az őszi forgalom zavartalan lebonyolítására. soron kívül gondoskodik az árvízkarok helyreállításához szükséges anyagokhoz vagonokról, s azok gyors továbbításáról. előtérbe került a mezőgazdasági fuvarigények kielégítése, az energiahordozók és a népgazdaság számára fontos egyéb áruk szállítása. a hálózatfejlesztés és fenntartás gyorsításával igyekeztek elkerülni az őszi forgalom zavarait. az idén eddig többségében a legfontosabb vonalakon 248 kilométer hosszúságban korszerűsítették a vágányokat, s az egész évre tervezett munka 85 százalékával már végeztek. a megfelelő előkészületek ellenére a vasuton kívül álló okokból adódhatnak torlódások, főleg a nemzetközi áruforgalomban. így az idén is előfordulhatnak kényszerű rakodási korlátozások. ezért is kér a vasut minden fuvaroztatót arra, hogy tervszerűen, egyenletesen adják fel küldeményeiket, elsősorban az exportszállítványokat, lehetőleg a tulterhelt határállomások elkerülésével. nehezítik a vasut munkáját a krónikus munkaerőgondok - a vasutas létszám az idén is mintegy negyezerrel csökkent - különösen budapest körzetében. ezért a fővárosi rendező pályaudvarok megsegítésére a kulcsfontosságú munkakörök megfelelő ellátására vidéki dolgozók átcsoportosításával igyekeznek pótolni a hiányzó létszámot. eddig mintegy 270 vasutast irányítottak a fővárosba.

a tájékoztatón összegezték a nyári menetrendi időszak személyszállítási tapasztalatait, megállapították, hogy a mérsékelten emelkedő nemzetközi igényeket kielégítették, a forgalmat azonban erősen zavarta, hogy a nemzetközi vonatok 39 százaléka tetemes késéssel közlekedett. nehéz helyzetbe került a mai forgalomra már szűk keleti pályaudvar, amely a legtöbb nemzetközi vonatot fogadja és indítja. ezért jövőre tehermentesítik a keletit azzal, hogy egyes nemzetközi és belföldi vonatokat más pályaudvarokra irányítanak át. a belföldi üdülőközponti, a balatoni, a dunakanyari forgalmat - eltekintve egy-egy hétvégi zűfolttságtól - a vonatok sűrítésével a balatonnál új helyközi közlekedés kialakításával sikerült javítani. a szolgáltatások színvonalát is emelték egyebek között a lengyelországból vásárolt 300 új személykocsival és csehszlovák motorokkal.

/folyt.köv./
14.30 rj

-18-

bb. 28. őszi forgalom... 1. folyt./rj

ismeretes a rendelkezés, hogy egy hét múlva megszűnik a nyári időszámítás, szeptember 28-án 1 órakor vissza kell igazítani az órákat. ezzel egyidőben jövő vasárnap 0 órakor életbe lép a vasut téli menetrendje, amely 1981. május 31-ig lesz érvényes. ebben már szerepelnek a jövő nyári időszámításból adódó újabb változások, így az új menetrendhez már nem adnak ki időszakai pótlást. százezer példányban készült a MÁV hivatalos téli menetrend-könyve, amely már kapható - ára 70 forint - a pályaudvarokon és az utazási irodákban.

a téli menetrendben az óraigazítás miatt főleg a nemzetközi vonatoknál - elsősorban szovjet és jugoszláv viszonylatban - adódnak változások, a gyors és az expressz vonatok általában egy órával korábban közlekednek. a kisebb igényekhez igazodóan 11 nemzetközi idényvonatot megszüntettek, két vonat pedig csak rövidebb útvonalon - a wiener-walzer bász és budapest, a trákia szófia és budapest között - közlekedik. a belföldi vonatok téli menetrendje is elsősorban abban tér el a nyáritól, hogy a balatoni vonalon és a dunakanyarban számos idényvonat közlekedését állítják le. ezen kívül átvezették benne a nemzetközi vonatok közlekedésével kapcsolatos változásokat is. a téli menetrend életbelépésével egyidőben hivatalosan megszűnik a vasuti közlekedés a zalalövő-bajánsenye közötti vonalon és a bodrogközi kisvasuton. az eddigi gyakorlattól eltérően azonban - azért, hogy az utasoknak legyen idejük, átállniok, - a buszokkal együtt párhuzamosan még a vonatok is járnak október 18-ig, illetve november 29-ig.

bejelentették azt is, hogy a nyári időszámítás „konszolidálásával” a jövő évtől már ismét csak egy belföldi menetrend jelenik meg. a nemzetközi összeköttetéseket tartalmazó füzetet viszont a külföldi módosítások miatt továbbra is külön nyári és külön téli változatban adják ki. /mti/

-.-

bb. 29. hazaérkezett Lengyelországból a magyar igazságügyi küldöttség

tr/rj dg kz

1980. szeptember 19.

pénteken hazaérkezett a dr. markója Imre vezette magyar igazságügyi küldöttség, amely Jerzy Bafia igazságügyminiszter meghívására hivatalos baráti látogatást tett a lengyel népköztársaságban. a miniszterek aláírták a két ország közötti 1959-ben kötött polgári, családjogi és bünyügyi jogsegély szerződést kiegészítő és módosító jegyzőkönyvet.

/folyt.köv./
14.35 rj

-19-

155

bb. 29. / hazaérkezett.. 1. folyt./rj

dr. markója imre találkozott a lengyel jogi élet vezető képviselőivel és megbeszéléseket folytatott a két ország jogi kapcsolatai továbbfejlesztésének lehetőségeiről. a minisztert fogadta jozef czyrek külügyminiszter is.

a küldöttség fogadásán a ferihegyi repülőtéren jelen volt ta-deusz pietrzak, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete.
/mti/

-. -

bb. 31. felhasználható 16 órától!

az ifjúsági könyvnapok országos megnyitója miskolcon

kör/bam/rj kz

1980. szeptember 19.

miskolci üzemek, iskolák, intézmények több mint félezer fiatalja vett részt pénteken az ifjúsági könyvnapok országos megnyitóján a ii. rákóczi ferenc megyei könyvtárban. a kisz központi bizottsága könyv és ifjúság akciója részeként szervezett háromnapos rendezvény sorozat részvevőit szabó pál, a kisz borsod megyei bizottságának első titkára köszöntötte.

ördögh szilveszter író megnyitó beszédében a hazai ifjúsági irodalom kiteljesedéséről szólva elmondotta, hogy mind több fiatal költő és író kap nyilvánosságot, a kapcsolatuk az ifjúsággal közvetlenebbé vált.

a könyvtár szomszédságában, a sportcsarnok előtti könyvtéren felállított sátrakban elsősorban a fiataloknak szánt műveket - utleírásokat, mesés- és gyermekkönyveket, zenei-művészeti alkotásokat - mutattak be, az írók, költők dedikálták műveiket.

az ifjúsági könyvnapok gazdag programja szombaton és vasárnap folytatódik a sportcsarnok előtti könyvtéren, a tizen- és huszonévesek részére könyv és hanglezmezcserét, ,,kirakodóvásárt,, tartanak, neves művészek adnak műsort, szombaton tanácskozást rendeznek a miskolci napjaink című folyóirat köréhez tartozó fiatal írók, költők, valamint a különböző megyékben megjelentetett antológiák szerzőinek részvételével. vasárnap neves közéleti személyiségek ajánlják a fiatalok figyelmébe a különböző műveket.

a tokaj vendégház környékén elsősorban a gyermekek részére szerveznek csere-berét mesekönyvekből, játékokból. vasárnap itt zenés-játékos gyermekfoglalkozásokat tartanak, aszfaltrajzversennyel. a tokaj-étteremben megtartják a mozgó világ szerkesztőségének és alkotóinak ankétját.

/folyt.köv./

14.45 rj

-20-

15²⁰

bb. 31. / az ifjúsági... 1. folyt./jrj

a hősök tere ,,nemzetközi,, rendezvény színhelye lesz. a felállított sátrakban a szovjetunió, bulgária, az nsk, csehszlovákia, görögország, románia és lengyelország ifjúsági irodalmát, hanglemezeit, valamint ajándéktárgyakat, népi iparművészeti emlékeket ajánlanak a fiatalok figyelmébe, amelyeket meg is vásárolhatnak.

a filmszínházak miskolcon és borsod megyében több mint husz helyen a könyvnapok alatt ifjúsági művekből készült filmeket vetítenek. /mti/

-. -

bb. 34. környezetkimélő növényvédelem a balatonfelvidéken

feh/ká/rj kz

1980. szeptember 19.

bevált a termőtáj és a balaton védelmét célzó környezetkimélő növényvédelmi és talajerőgazdálkodási technológia a balatonfelvidéki történelmi borvidéken - hangoztatták pénteken badacsony-on a badacsonyi szőlő és bortermelési rendszer igazgatói tanácsülésén. a tanácskozás résztvevő szakemberek elismeréssel szóltak az idén először alkalmazott szicstemikus /növénybe felszívódó/ növényvédőszeréről, amelyek hatása lényegesen hosszabb a korábbiakénál. alkalmazásukkal felére csökkenthető a permetezések száma és kevesebb víz szükséges.

a szakemberek felhívták a figyelmet a legújabb termesztéstechnológia mielőbbi megismertetésére a háztáji és kisüzemi szőlőtermesztők körében. /mti/

-. -

bb. 35. innsbruckba utaztak a békéscsabai balassi együttes táncosai

sam/ká/rj kz

1980. szeptember 19.

pénteken ausztriai vendégszereplésre utazott a békéscsabai művelődési központ balassi együttesének öt táncospárja és öttagú zenekara, hogy részt vegyen az innsbrucki nemzetközi lovasnapok rendezvényein. a békéscsabaiak tizenöt éve szerepeltek először innsbruckban, s azóta több sikeres fellépésük volt e nemzetközi programon. /mti/

-. -

14.50 rj

-21-

15²⁰

bb.33. bauxitkutatói szakmai napok

dév/ká/ig kz

1980. szeptember 19.

rendkívül eredményes az utóbbi évek bauxit kutatása; az v. ötéves tervidőszakban 30 százalékkal nagyobb készletekről szereztek információkat, mint azt eredetileg tervezték. így a már megkutatott és a következő öt év kutatási programjában szereplő új készletek együttesen az ezredfordulóig elegendőek a bányászathoz - jelentette be dr. Fülöp József akadémikus a központi földtani hivatal elnöke pénteken balatonalmádiban, a bauxitkutatói szakmai napok megnyitó ülésén. ásványvagyon gazdálkodásunkról szólva felhívta a figyelmet arra, hogy az utóbbi években nőtt a bányászat során keletkező bauxit veszteség. ez bizonyos mértékig a fokozott gépesítés velejárója, mégsem nyugodhatunk bele abba, hogy értékes ásványunkból tetemes mennyiség a földben maradjon. éppen ezért a következő időszakban a kutatóknak, műszaki fejlesztőknek és a szocialista brigádmozgalomnak is fontos feladata a bányászati veszteségek csökkentése.

dozsa Lajos, a magyar alumíniumipari tröszt vezérigazgatója bejelentette: olyan érdekeltségi rendszert és értékelési módszert dolgoznak ki, amely az eddigiektől eltérően minősíti a termelési eredményeket, és szigorúan figyelembe veszi a bauxitveszteségek mértékét is. megvizsgálják, hogy egyes helyeken - ha szükséges még az élmunka hatékonysági mutatók rovására is - miként lehet csökkenteni a hátramaradt bauxit mennyiségét. a további feladatokról szólva elmondotta, hogy a következő öt esztendőben 560 ezer méternyi kutató furást terveznek, s ehhez a bauxitkutató vállalat tevékenysége mellett igénybe veszik az országos földtani kutató furó vállalat szabad kapacitását is.

a bauxitkutatói szakmai napok a megnyitó ülés után szekciósüléseken folytatódnak, amelyeken megbeszélik az új geológiai, geofizikai, geodéziai, valamint furási módszerek, eljárások alkalmazásának tapasztalatait. /mti/

- . -

bb.30. vasutkorszerűsítés^{ek}/békés megyében

bty/ká/ig kz

1980. szeptember 19.

az 1981-1985. közötti időszakban további 123 kilométeren javítják a vasuti pályákat békés megyében, növelik teherbírásukat, korszerűbb rakodótereket, állomásépületeket építenek. a tervidőszakban folytatják a szeged-békéscsaba-gyula vasutvonal korszerűsítését, megkezdik a szajol-lókönyha fővonal átépítését, felépítménycserét hajtanak végre a vésztő-kötegyán-gyula közötti szakaszon - jelentették be pénteken békéscsabán, a megyei szálítási bizottság ülésén. a MÁV és a Volán szakemberei egyetértettek abban, hogy a rakodógépek alkalmazásával tovább csökkenthető a vasuti kocsi állásideje. ezért a MÁV a nagyobb forgalmu teherrakodókon olyan feltételeket alakít ki, amelyek lehetővé teszik a saját és a Volán tulajdonában lévő gépek hatékony munkáját.

/folyt. köv./
14.55/ig

- 22 -

1520

bb.30. /vasutkorszerűsítés folyt./ig

a szakemberek rámutattak: az egység- és rakományok növelésével és az anyagmozgatás további korszerűsítésével a rakodási idők 50-60 százalékkal, esetenként 70 százalékkal csökkenthetők, s emellett csökken az anyagmozgatási balesetek száma. az ömlesztett anyagok szállításának gyorsítására gumikonténerek, az egyéb anyagok rakodására a konténeres, illetve a raklapos, vagy pántolt egység- és rakományok elterjesztését, az emelővillás targoncák szélesebb körű alkalmazását szorgalmazzák. /mti/

- . -

bb.37. felhasználható 17 órától !

cs. szabó Lajos és samodai József festőművészek kiállítása győrött

1980. szeptember 19.

mze/ká/ig kz

cs. szabó Lajos és samodai József festőművész kiállítása nyílt meg pénteken a győri múcsarnokban. mindkét művész az utóbbi évek termését mutatja be. cs. szabó Lajos akvarelljei a vasi tájakat, folyóparti ártereket és a hany vadregényes világot örökítik meg. samodai József pasztell és olajfestményei pedig a várásos hangulatú erdőrésztleteket és a karakterisztikus arcképeket örökítenek meg. a tárlaton félszáznál több alkotás látható. /mti/

- . -

bb.17. / az indonéz külügyminiszter2.folyt/p

t km/ve/p dg kz

dr. Mochtar Kusumaatmadja délután a kohó- és gépipari minisztériumba látogatott. az indonéz külügyminisztert Soltész István miniszter fogadta. megbeszélésük során a két ország gazdasági és ipari együttműködése bővítésének lehetőségeiről tárgyaltak. a látogatáson jelen volt Imrad Idris. /mti/

- . -

15.45/p

-23-

1630

bb.38. könyvtáratadás a győri házgyárban

mzs/ká/p kz

1980. szeptember 19.

korszerűen berendezett szakszervezeti könyvtárat adtak át rendeltetésének pénteken a győri házgyárban. a mintegy 2000 dolgozót foglalkoztató üzem korábbi könyvtárát kinőtte, s helyette alakították ki az új közművelődési intézményt. a részben szabadpolcos könyvtárban 6000 kötet közül válogathatnak az olvasók.
/mti/

bb.36. a magyar rajzművészet a két világháború közt - tárlat békéscsabán

sam/ká/p kz

1980. szeptember 19.

a két világháború közötti magyar rajzművészet valamennyi számottevő iskoláját és stílustörekvését bemutató kiállítás nyílt pénteken békéscsabán a munkácsy mihály muzeumban. a 46 művésztől válogatott 102 alkotás a magyar nemzeti galéria gyűjteményéből került két hétre a békési megyeszékhelyre. a tárlat mű képet ad a horthy-korszak hivatalos művészeti irányzatával szemben kibontakozott realista, szocialista, expresszionista, kubista, nagybányai, párizsi, avantgard és szentendrei iskolákról, irányzatokról és a magányos alkotók grafikai eredményeiről. a két világháború között alkotó művészek közül a korszak szinte minden reprezentánsa helyet kapott a kiállításon, aba novák vilmostól bortnyik sándorig, fényes adólfától derkorvits gyuláig.
/mti/

felhasználható 19 órától!

bb.39. a mozambiki ének és táncgyűjtés székesfehérváron

dáv/ká/p kz

1980. szeptember 19.

a mozambiki nép mai életét tükröző táncokkal, a hagyományos afrikai folklór harci, szerelmi táncával, népdalokkal mutatkozott be pénteken este székesfehérváron a vörösmarty színházban a mozambiki népköztársaság nemzeti ének és táncgyűjtése. a 29 tagú együttes miskolci vendégszereplését követően lépett színpadra a dunántúli városban. a mozambiki énekesek és táncosok a székesfehérvári vendégszereplést követően az ország több nagyvárosában, majd budapesten is műsort adnak.
/mti/

16.00/p

-24-

felhasználható: 18 órától!

bb.40. javult a velencei-tó vízminősége - a velencei-tavi intézőbizottság plenáris ülése

dáv/ká/p kz

1980. szeptember 19.

egy osztállyal előbbre lépett a velencei-tó javult a víz minősége, s a tó összehangolt, arányos, gyors és hatékony fejlesztését segítő hosszútávú fejlesztési program alapján végzett évtizedes munka eredményeként sikerült megállítani a már megindult öregedési folyamatot - állapították meg a velencei-tavi intézőbizottság pénteken agárdon megtartott plenáris ülésén. a tanácskozáson, amelyen az érdekelt szakemberek vettek részt, a velencei-tavi üdülőkörzet komplex vizgazdálkodását, a tó hosszútávú vízi, környezetvédelmi koncepcióját és intézkedési tervét, valamint az ivóvízellátás és a szennyvízcsatornázás távlati fejlesztési koncepcióját vitatták meg. hangsúlyozták, hogy az elmúlt években végzett munka eredményeként teljesen átalakult a velencei-tó: hazánk második üdülőtava lett, anélkül, hogy sajátos arculatát, szépségét megváltoztatták volna rendkívül jelentős vizgazdálkodási tevékenység a tó környékén: többek között elkészült a zámolyi és a pátkai tározótó a víz minőségét károsan befolyásoló szintingadozás megszüntetésére, részlegesen rendezték a tó legnagyobb tápláló vízfolyását, a császár vizet, valamint a rovákja patakot, s megkezdték a vereb-pázmándi vízfolyás rendezését is. a partvonalból csaknem 18 kilométernyi már elkészült, új kikötők épültek, strandokat létesítettek. a tó öregedési folyamatának megállítása érdekében a 10 millió köbméternyire becsült felesleges iszap több, mint felét már kikötötték, s több mint két négyzetkilométeren elvégezték a felesleges, rontott nádasok kiirtását. a tó sajátos arculata megmarad: a vízfelület negyven százalékán meghagyják a nádasokat. a vízminőség javítását szolgálta a tóparti közműhálózat kiépítése: elkészült a regionális vízmű, s elkészültek a tervek az ivóvízbázis növelésére. ötszörösére növelték a tóparti szennyvíztisztító-telep kapacitását, s megkezdték a mellékgyűjtő csatornák kiépítését, azzal a céllal, hogy még a velencei-tó vízgyűjtőjébe se kerülhessen szennyvíz. hozzáláttak a néhány éve felfedezett hévízforrás hasznosításához is: elkészültek egy termálfürdő tervei, s megkezdődött a terület előkészítése.

a tó környék további fejlesztése érdekében folytatják a vízminőséget javító part-és mederszabályozást, nádirtást, védőerdősávokat telepítenek, s tervezik az ivóvíz és szennyvízhálózat további bővítését.

/folyt köv./

16.10/p

-25-

felhasználható : 18 órától

bb.41. 30 éves dunaujváros- jubileumi ünnepség, kiállítások

zsi/bam/p kz

1980. szeptember 19.

alapításának 30. évfordulóját ünnepelte pénteken hazánk első szocialista városa, dunaujváros. a magyar nép alkotóerejével 1950 szeptembere óta a pentelei löszfemsíkon 65 ezer lakosu, korszerű város épült, s a dunaujvárosiak kezelműkáját az évi egymillió tonna acélt előállító dunai vasmű, a cellulóz- és papírgyár, a betonélelgyár, valamint számos könnyűipari üzem termékei hirdetik. a dunaujvárosiak a jubileumi évet 20 millió forint értékű önkéntes városfejlesztő munkával ünnepelték, amelyből 5 millió forintot tett ki az ideai kommunista szombatok munkabére. ebből a pénzből tervon felül két új óvoda építését segítették elő.

a városépítés 30. évfordulóján a bartók művelődési központban ünnepi nagygyűlést tartottak, ahol takács imre, az mezmp fején megyei bizottságának első titkára emlékezett a három évtizedes fejlődésre. a jubileumra meghívták dunaujvárosba a város és a dunai vasmű régi építőit. makettkiállítást és papíripari termékbe mutatót rendeztek, s ünnepi tárlatot nyitott a városi intercisza muzeum, valamint a vasmű műszaki muzeuma is./mti/

-. -

bb.42. hazaérkezett mexikóból a divsz küldöttsége

mm/dg/p kz

1980. szeptember 19.

pénteken hazaérkezett mexikóból a demokratikus ifjusági világszövetség küldöttsége, amely ernesto ottone fernandez elnök vezetésével szeptember 13-16 -ig részt vett oaxtepecben az új gazdasági kapcsolatok rendszerének megvalósításával foglalkozó ifjusági világkonferencián.

a találkozón 75 ország 125 szervezetének képviselői az új nemzetközi gazdasági kapcsolatok kérdéseivel, illetve az ifjuság ezekkel kapcsolatos feladataival foglalkoztak. különös figyelmet fordítottak a fejlődő országok gazdasági és politikai függetlenségét támogató kezdeményezésekre, valamint a fegyverkezési hajszá fokozásának a fejlődő országokra gyakorolt hatásával.

a résztvevők záróközleményben elemezték a találkozó tapasztalatait./mti/

-. -

16.25/p

-26-

1400

bb.43. dolgozik az ország legnagyobb cukorgyára

tár/st/p kz

1980. szeptember 19.

pénteken reggel megkezdődött a cukorrépa feldolgozása a kabai hajdusági cukorgyárban. a magyar-lengyel közös beruházásban épült gyárban a tavalyi próbaüzem után az elmúlt nyolc hónapban elvégezték a garanciális javításokat és a szükséges technológiai felújításokat. a hajdu-bihar megye 41 mezőgazdasági nagyüzemében 12 ezer hektáron termelt cukorrépát ebben az évben már teljes egészében kabán dolgozzák fel. a péntek reggeli kampánykezdés nyomán a jövő hét elején kerül dobozba az idei első kabai cukor. eddig mintegy 22 ezer tonna cukorrépa érkezett be az ország legfiatalabb cukorgyárába, ahol az idei 100 naposra tervezett kampány alatt 500 ezer tonna cukorrépából 50 ezer tonna cukrot gyártanak. az ország legnagyobb és legkorszerűbb gyáranak üzembehelyezésével csaknem két héttel lerövidül hazánkban a cukorrépa feldolgozási kampány./mti/

-. -

bb.46. kádár jános,

tr/dg/p kz

1980. szeptember 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, trautmann rezső, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta szalai bélát, hazánkban a német demokratikus köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

-. -

bb.47. trautmann rezső,

tr/dg/p kz

1980. szeptember 19.

a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta nagy lászlót, hazánkban a svéd királyságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

-. -

16.30/p

-27-

1410

bb.44. tervszerűen halad a szikra nyomda beruházása- a télen pótolják az elmaradást a sportcsarnok építkezésén - körkép a nagyberuházásokról

i/sL/sb?is/kov/end/tr/zsu

1980. szeptember 19.

az erők koncentrációja nyomán az utóbbi időben meggyorsult a munka a nagy beruházásokon. a kormány éppen legutóbbi ülésén állapította meg, hogy az idei befejezésre előirányzott 11 nagyberuházás termelőberendezései egy kivétellel már működésbe léptek, az építkezésekről érkező jelentések pedig arra utalnak, hogy más folyamatban lévő beruházásokon is jelentősen előre haladt a munka, s jónéhány olyan új létesítmény is a termelés, a lakosság szolgálatába lépett már, amelynek befejezését 1981-re tervezik.

a szikra lapnyomdában már sikeres próbaüzemre állították a gépeket, amelyek egyebek között a népsportot és a rakéta regény-újságot nyomják, 40. heti számától pedig - amely az október 6 és 12 közötti műsort tartalmazza - itt készül majd a rádió és tv újság is, mégpedig új formátumban, 32 oldal terjedelemben, 1,3 millió példányban. ez azt is jelenti, hogy a nyomdaipar legnagyobb egyedi beruházásának megvalósítása tervszerűen, az ütemezésnek megfelelően halad.

az 1977. januárjában indult beruházás építési és szerelési munkálatai csaknem teljesen befejeződtek már, július 1-én kezdődött a próbaüzem, azóta sikerrel vizsgáztak az 1,2 milliárd forintért vásárolt gépek és technológiai berendezések. áttestek a tüzkeresztségen a lemezmasológépek, a 24 ndk gyártmányú ofszet nyomógép, jól működik az automatikus újságkötegelő és -csomagoló berendezés, a több pályás szállítószalag, a korszerű diszpécser központ. már csak az irodák berendezése és a felvonulási épületek bontása van hátra. az új szikra lapnyomda az év végére a terveknek megfelelően egyebek közt készen áll a két központi napilap, a népszabadság és a népszava színvonalas, jó szöveg- és képminőségű, esetenként színezett nyomásu előállítására.

a magyar gördülőcsapágy művek rekonstrukcióját 1981-ben zárják le, a gyár korszerű gépei azonban már termelnek, a legújabb követelményeknek megfelelő csapágytipusokat is elő tudják állítani. a vállalat 18 országba, 35 cég részére csaknem 4 ezer mintacsapágyat küldött, s a termékeknek nagy a sikerük. csupán a tőkés országokból 13 cég 64 féle csapágyra kért ajánlatot, s ebből 59-nek a gyártását vállalta az üzem.

/folyt.köv./

16.35/zsu

-28-

1415

tervszerűen ... folyt./zsu

a cég nszk-beli gyárával például újabb gyártmánycsoportok fejlesztésében és gyártásában állapodtak meg, ennek alapján hamarosan megkezdődik a tárcsás golyóscsapágyak, a kupacscsapágyak és egyéb csapágyváltozatok kooperációs szállítása.

jelentős nagy beruházás van folyamatban recskén, ahol tovább folytatják az ércmező feltárásának előkészületeit. a bányászati kutatások ebben a térségben 1970-ben kezdődtek, azóta egyebek között elkészült az 1.200 méter mély függőleges akna, az idén és jövőre pedig a második hasonló akna mélyítése az egyik legfontosabb feladat. a vágatok és aknák építésének előrehaladásával az idén meggyorsult a kutató-furás. eddig mintegy 35 ezer méter furatot vágtak, s az év végéig ezt még mintegy ötezer méterrel tetézik. az így nyert leletekből laboratóriumi vizsgálatok alapján állapítják majd meg a térségben elhelyezkedő ércvagyon minőségét és értékét. jövőre már bizonyossá válik, hogy milyen értéket rejt a recskői ércmező, s ezek alapján már meghatározhatják az itteni bányászat további programját. az eddigi kutatófurások eredményei szerint a mátra északi lábánál jelentős érckészletek feltárására nyílik lehetőség.

a tervezettnek megfelelő ütemben épül hazánk legnagyobb vízgazdálkodási létesítménye, a tiszai vízlépcső második üteme. a több mint egy évtizede üzemelő vízlépcsőhöz kapcsolódva az idén teljes hosszában elkészült a nagykunsági főcsatorna együttesen több mint 90 kilométer hosszú ága. a mesterséges folyó összeköti a tiszát, a hortobágy-berettyó főcsatornával és az alföldnek olyan térségeibe juttatja el a vizet, ahol korábban az aszály uralkodott. üzembehelyezték a két mellékcsatornát, amelyek mezőtúr, turkeve, illetve tiszaföldvár és mezőhék térségébe juttatják el az öntözővizet a nagyüzemek számára. a vízügyi vállalatok most építik ki azt a csatornát, amely karcag térségét látja majd el öntözővízzel.

a nagy sportcsarnok építkezésén több mint egyhónapos elmaradás keletkezett, amit a téli munka megszervezésével akarnak pótolni. a jelenlegi 500 építőmunkás helyett télen 700-750 dolgozóra számíthatnak, ezért legkésőbb november végéig megteremtik télre a munka feltételeit. beüvegezik az ablakokat, lezárják a homlokzati nyílásokat, s mindenütt, ahol lehet, megindítják a fűtést. munkaerőgondjaik megoldására az évm felhívta a megyei testvérvállalatokat, hogy a budapesti lakásépítőknél nyújtott támogatásukhoz hasonlóan kölcsönözzenek brigádokat a sportcsarnok építéséhez is. a kelet-magyarországi és az észak-magyarországi építőipari vállalatoktól 14, illetve 10 ács már megérkezett. az ilyenfajta segítséget is igénybe veszik ahhoz, hogy 1981 végére, tehát az előirányzott határidőre átadhassák a nagy sportcsarnokot./mti/

16.50/zsu

-29-

1470

bb.45. elutazott a palesztinai demokratikus front küldöttsége

cg/dg/zsu kz

1980. szeptember 19.

a magyar szolidaritási bizottság meghívására szeptember 16-19-e között látogatást tett hazánkban palesztina felszabadításának demokratikus frontja küldöttsége najef Hawathmeh-nek, a szervezet főtitkárának vezetésével.

a küldöttséget fogadta sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője. a küldöttség megbeszélést folytatott a magyar szolidaritási bizottság vezetőivel. a megbeszélésen a felek kölcsönösen tájékoztatták egymást szervezeteik munkájáról, feladataikról, véleményüket cseréltek aktuális nemzetközi kérdésekről. a magyar szolidaritási bizottság vezetői ismertették a közel-keleti helyzettel, a palesztin kérdéssel kapcsolatos elvi álláspontunkat és népünk további cselekvő szolidaritásáról biztosították a palesztinai arab népet az imperializmus, a cionizmus, és az arab reakció ellen folytatott harcában. a delegáció látogatást tett a magyar optikai művekben és az érdei benta-völgye termelőszövetkezetben.

a küldöttség pénteken elutazott budapestről. bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren megjelent sütő gyula, a magyar szolidaritási bizottság titkára. jelen volt abdallah hijazi, a pfsz vb budapesti irodájának vezetője./mti/

-. -

bb.48. csikós-nagy béla hazaérkezett moszkvából

jk/sl/zsu e

1980. szeptember 19.

pénteken hazaérkezett moszkvában a magyar delegáció, amely csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének vezetésével részt vett a kgsz anyagi-műszaki ellátási együttműködési bizottságának 11. ülésén. megvitatták az anyagforrások ésszerű és gazdaságos felhasználásának kérdéseit, az anyagi-műszaki ellátás tökéletesítésével összefüggő problémákat, a másodlagos nyersanyagok hasznosítását, valamint a rézzel, a tűzálló anyagokkal, a cementtel és a vékony faanyagokkal való takarékoskodás lehetséges módozatait.
/mti/

-. -

16.55/zsu

-30-

1480

bb.49. brian clark budapesten

jk/dg/zsu e

1980. szeptember 19.

brian clark angol drámaíró pénteken a pen clubban magyar írókkal és kritikusokkal találkozott, és tájékoztatást adott munkásságáról, valamint az angol dráma mai helyzetéről. az angol drámaíró, mégis, kinek az élete? című darabjának bemutatójára érkezett budapestre. a darabot a madách színház szombaton este játssza először./mti/

felhasználható 18 órától!

bb.50. a sri lankai kp alelnökének látogatása

z/dg/zsu e

1980. szeptember 19.

óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken a központi bizottság székházában fogadta pieter keunemant, a sri lankai kommunista párt alelnökét, aki rövid látogatást tett hazánkban.

az elvtársi, baráti légkörű találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjaik helyzetéről, észmecserét folytattak a nemzetközi helyzet, és a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseiről./mti/

bb.53. ülést tartott a budapesti pártbizottság

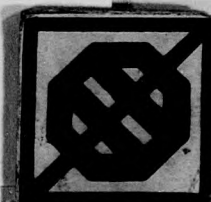
s/dg/zsu kz

1980. szeptember 19.

a budapesti pártbizottság pénteken kibővített ülést tartott. az ülésen a pártbizottság tagjain kívül részt vettek a pártbizottság osztályvezetői, a kerületi pártbizottságok első titkárai, valamint a tömegszervezetek budapesti vezetői. méhes lajos, a mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp xii. kongresszusa határozatainak végrehajtásával kapcsolatos időszerű fővárosi feladatokat ismertette. az előadói beszédet vita követte. a pártbizottsági ülésen jelen volt és felszóltatott óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.
/mti/

17.00/zsu

-31-

bb.52. a vasas tánckar és kamarazenekar franciaországi vendég-szereplése

z/sl/zsu r

1980. szeptember 19.

franciaországi vendégszereplésre utazott pénteken a vasas művészegyüttes tánckara és kamarazenekara. a tíznapos vendégszereplés alkalmával részt vesznek a bagneux-i szüreti ünnepeken, amelyet a francia kommunista párt helyi szervezete rendez./mti/

-. -

bb.51. befejeződött a clima-2000 fűtési és légkondicionálási kongresszus

t/ng/z/sl/zsu e

1980. szeptember 19.

befejeződött pénteken az építők szakszervezetének székházában a clima-2000 elnevezésű nemzetközi fűtési és légkondicionálási kongresszus. az európai országok fűtési, szellőztetési szakembereinek nagyszabású tanácskozása az energiaforrások, a környezetvédelem, és az energitakarékosság kapcsolattartásának tárgyalásával zárult.

a szakmai vitára bocsátott kutatási eredmények és elemző igényű tanulmányok között jónéhány olyan akadt, ami azon túl, hogy a szakembereket is meglepte, nagy jelentőségű lehet már a közeljövő energiagazdálkodásában is. az energiaforrások kutatásainak témájában például a napenergia és a geotermikus hő hasznosítása mellett ismertettek egy olyan eljárást, amely ammóniában gazdag vizeket használja fel fűtésre. az ilyen vizet napenergiaival felmelegítik, s a távozó ammóniagőz alkalmas arra, hogy föld alatti vagy természetes vizekből energiát vonjon le. ez a gőz aztán később lecsapódik, energiáját leadja, amellyel vizet lehet melegíteni. energiaforrás családi házak, egészségügyi intézmények számára. de legalább ennyi szó esett a takarékoságról is, mitöbb, néhány szakember a közeljövő is megrajzolta. a jelenlegi kutatások alapján lehetőség van szinte mindenütt az energia ésszerű hasznosítására - hangzott el. ez azonban megfelelő épülettervezést feltételez, nevezetesen: jó szigetelést, kevesebb üveg alkalmazását, hővisszanyerő megoldások bevezetését, és az eddigieknél sokkal jobb világításrendszert. külföldi vélemény szerint, ha ezek a szempontok érvényesülnek, akkor a jövő hazai, épületei, ugyanakkora költség mellett fele annyi energiát fogyasztanak majd, mint a maiak.

/folyt.köv./

17.15/zsu

--32--

1440

bb.51./befejeződött ... folyt./zsu

egy magyar előadás a csarnokszerű épületekben ugynevezett sugárzó fűtési módot javasolt, ez a fűtési mód 15-40 százalékkal csökkenti az épületek hőszükségletét, ezt már eddig is tudták a hazai szakemberek, ám mégsem alkalmazták a sugárzó fűtési módot, inkább a szellőző berendezéseket alakították át fűtési célokra, mert ezt találták gazdaságosabbnak. most bebizonyosodott, hogy az átalakítás helyett érdemesebb a szellőztetést sugárzó fűtéssel kombinálni, mert ez a megoldás 5-10 százalékkal csökkenti a hőenergia igényt az eddigi módszerhez képest./mti/

-. -

bb.40./javult a velencei-tó...1.folyt/p

dáv/st/p e

az ülésen átadták a „velencei táj fejlesztéséért”, emlékplakettet a dunántúli regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalat kinizsi párt szocialista brigádjának, bencsik bélának az országos vízügyi hivatal fősztályvezetőjének, valamint dr. dabronaki gyulának, az intézőbizottság elnökének./mti/

-. -

bb.54. a szerkesztőségek figyelmébe!

p e bb. 40./ javult 1980. szeptember 19.

1.bek. 4.sorában a szöveg helyesen:

...sikerült megállítani a már megindult....

1.bek.6.sorában a szöveg helyesen:

...pénteken agárdon megtartott plenáris ülésen, ahol jelen volt ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter, váncsa jeno mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, valamint gonda györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke is. a tanácskozáson, amelyen az

u.a.bek.alulról 10.sorában a szöveg :

...rontott nádasok szabályozását, a tó sajátos.....

/mti/
17.40/p

-. -
-33-

1440

17.56. szabó vladimir kiállítása a műcsarnokban

t-ár/z/dg/p e

1980. szeptember 19.

szabó vladimir festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken a műcsarnokban, a tárlaton mintegy 180 festményt, rajzot, illetve grafikát mutatnak be, amelyek a most 75 éves, munkácsy-díjas kiváló művész félévszázados munkásságáról adnak áttekintést.

szabó vladimir hosszú ideje szerepel műveivel a magyar festészet élvonalában, különösen dózsa györgy alakját és korát idéző olajképeivel aratott nagy sikert a felszabadulás utáni évtizedekben, egyéni formavilágot tükröző, sajátos mesevilágba kalauzoló műveit itthon és külföldön számos tárlaton láthatta már a közönség.

a gyűjteményes kiállítás október 26-ig tekinthető meg./mti/

felhasználható 19 órától!

17.57. színházi bemutató debrecenben

tár/st/p e

1980. szeptember 19.

kellér-horváth-szenes: a szabin nők elrablása című zenés komédiájának a bemutatásával pénteken megnyitotta az idei évadot a debreceni csokonai színház társulata, a hungária kamaraszínházban bemutatott darabot orosz györgy rendezte, a főbb szerepeket korcsmáros jeno és sz. kovács gyula, valamint a színház két új tagja: herceg csilla és böröndi tamás alakítja./mti/

felhasználható 19 órától!

17.58. szovjet újságírók budapesti látogatása

t-ár/p e

1980. szeptember 19.

a szovjetunióban októberben megrendezésre kerülő magyar gazdasági napok sajtómunkájának előkészítésére a magyar kereskedelmi kamara meghívására budapestre járt a gruzinform hírügynökség, a zarja vosztoka című tbiliszi, valamint a szovjet turkmenisztana és a turkmenszkaja iszkra című ashabadi lapok egy-egy szerkesztője, a vendégek a magyar gazdasági élettel ismerkedtek, a szovjet újságírók pénteken elutaztak hazánkból./mti/

17.50/p

1800

-34-

17.55. ülést tartott az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága

t/ma/gg/dg/zsu kz

1980. szeptember 19.

mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

az 1979-es esztendő sikeres évnak tekintjük, annyiban, amennyiben megalapozta egy hosszabb időszak gazdasági munkáját, s a törekvések középpontjában javította a magyar népgazdaság egyensúlyi helyzetét, nem minden területen és nem minden vonásában egyértelműen kedvező a kép, ám a fő folyamatok változásai mindenképpen sokatígértek. az utóbbit az idei év első nyolc hónapjának tapasztalatai is alátámasztani látszanak - így somáza az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága pénteki ülésén az 1979. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvénytervezet tanulságait.

szóbeli kiegészítőjében hetényi istván pénzügyminiszter azt a politikai eltökéltséget emelte ki, amely a gazdasági folyamatok megváltoztatására irányult, s 1979- ebben is jó iskola volt. mindez bizonyítja, hogy a lépésváltás nem egyszerűen az irányításnak, a szakigazgatásnak, a vállalatoknak a teendője volt - az egész szocialista társadalom saját ügyének érezte. ezt a folyamatot, ezt az együttműködést szükséges fenntartani 1980. hátralévő hónapjaiban, s a gazdasági fejlődésben ugyancsak nagy fontosságú következő időszakban is.

az idei esztendő tanulságait felsorakoztatva a pénzügyi tárca vezetője hangsúlyozta, hogy sikerült továbblépni a létrehozott és a felhasznált jövedelem egymáshoz közelítésében, ami az állampolgári bizalom erősítését is szolgálta. csökkent a külkereskedelmi hiány, s a vállalatok jelentős része kezd alkalmazkodni a feltételekhez. ennek kedvező jele, hogy az ipar és a külkereskedelem együttes tevékenységként jelentős a javulás a külpiaci ármunkában, vagyis mind több termékért kap magyarország annyit, mint amennyit az valójában ér. ugyancsak a kedvező jelek közé kell sorolni, hogy az eddiginél erőteljesebben diktál a kereslet, amit a készletek lassabb növekedése is tükröz. több tény, köztük az ipari termelés első félévi mértéke arra figyelmeztet, hogy a gazdálkodás hatékonysága még mindig nem megfelelő, a vállalatok még nem élnek kellőképpen lehetőségeikkel, ezt azért is hangsúlyozni kell, mert a gazdasági nemzetközi feltételeiben továbbra sem rózsásak a kilátások.

(folyt. köv./

17.55/zsu

1820

-35-

bb.55./ülést tartott ... folyt./zsu

az egyensúlyi helyzet javítása megköveteli az eddigi törekvések töretlen folytatását, a takarékoskosságot, s a szabályozóknak a változó körülményekhez alkalmazkodó módosítását, amelyet már októberben közzétesznek. tovább kell vinni a világpiachoz alkalmazkodó árpolitikát, folytatni a pénzügyi rendszerben a termelési támogatások leépítését, az inflációs tendenciák fékezését, mindezeket az erőfeszítéseket a kormányzat úgy kívánja erősíteni, hogy szem előtt tartja, s folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság ellátását.

alapvetően, mi több, döntően részleteiben is egybeesett a pénzügyminiszter és a vitában felszólaló képviselők értékelése. varga gyula /zala megye/ például így vonta meg 1979., valamint 1980. első nyolc hónapjának mérlegét: „a társadalom aktív támogatásával gazdaságpolitikai cél és gyakorlat közelebb került egymáshoz, és ez politikai siker is. olyan eredmény, amit erősíteni kell, s nem szabad engedni, hogy például a „népgazdaság egyensúlyi helyzetére, történő hivatkozással olyan kérdések megoldását is elodázzák, amelyeknek nem a gazdasági helyzethez, hanem kizárólag a tehetetlenséghez van közük. jobban kell törődni nemzeti vagyonunk megóvásával - főként akkor, amikor a fejlesztés visszafogott -, s a felszabaduló gépeket, munkáskezeket a meglévő épületek, gyárak fenntartásán, felújításán kell foglalkoztatni. nem szabad belenyugodni abba sem, hogy már néhány filléres áremelés előtt is a kereskedelem visszatartsa az érintett termékeket, s már csak az új cédulával ömlessze. számos olyan kérdés akad tehát, amelyet éppen azért kell megoldani, hogy jobb legyen a népgazdaság helyzete ...

szabó kálmán /budapest/ támogatta a kormányzatnak az állami költségvetési egyensúly javítását célzó törekvéseit. hozzátette: magyarországon még mindig sok a párhuzamos apparátus, az ellenőrzés, s jelentések tömkelegét kell a vállalatoktól a szakszervezetekig szinte mindenütt elkészíteni. nemcsak abból származik kára az országnak, hogy vannak lógósok, hanem abból is, hogy - nem kevesen - s többre hivatott képességekkel felesleges munkát végeznek. a tisztánlátás érdekében tovább kellene javítani a vállalatok költséggazdálkodásán is, mert sokhelyütt még mindig nem tudják, mi miért és valójában mennyibe kerül. jellemző példát említve mondotta el a képviselő, hogy egyik gyárunk nyugati céggel vizsgáltatta meg termékének technológiai költségeit, amelyekről kiderült, hogy 10 százalékkal alacsonyabbak a hasonló nszk-beli cégénél. felmerült a gyártási együttműködés gondolata, ám ekkor jött a meglepetés: az áru teljes költsége háromszor akkora, mint a kooperációra kiszemelt partneré. a túlméretezett apparátusban dolgozók és a gazdálkodás egyéb ágábanak forintjai is ugyanis „rarakódnak, a termékre ...

/folyt.köv./
18.05/zsu

-36-

bb.55./ülést tartott ... 2. folyt./zsu

andrikó miklós /szolnok megye/ egyebek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a mezőgazdasági géppark egy része szinte teljesen elöregedett, s pótlásukról dönteni kell akkor is, ha az importot - jogosan - óvatosan kezeljük. figyelmeztető jelként említette, hogy az 1979-ben rendelkezésre álló műszaki fejlesztési alapokat a vállalatok nem használták fel teljes egészében, s ez a később, a termelésben megbosszulhatja magát.

horváth lajos, a bizottság titkára a tanácsok kiegyensúlyozott, visszafogott 1979-es gazdálkodását hangsúlyozta; a lakosság ellátása megkülönböztetett figyelmet kapott - mondta. ugyanakkor szótvetette, hogy a minisztériumok, a központi szakirányítás és a tanácsok kapcsolata nemhogy erősödött, hanem mintha tovább növekedett volna az apparátusok túlsúlya. ezzel kapcsolatban hetényi istván megjegyezte, hogy a tanácsai önállóság bonyolult kérdése valóban tisztázásra érdemes.

a terv- és költségvetési bizottság őszi ülészakot előkészítő tanácskozásán az országgyűlés állandó bizottságainak képviselői is beszámoltak az elmúlt napokban lezajlott testületi eszmecsere állásfoglalásairól. megállapításaik találatok az állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvénytervezet értékelésével, ami pedig az elhangzott észrevételekkel illeti, a pénzügyminiszter azt mondotta: a konstruktív légkörű bizottsági viták elhangzott állásfoglalásokat megvizsgálják, s az elhangzott kérdésekre az irányító munkában igyekeznek megoldást találni.

a terv- és költségvetési bizottság ülésén - amelyen bográn józsef elnökölt - felszólaltak még: barát endre, a kulturális bizottság titkára, cselőtei lászló, a mezőgazdasági bizottság elnöke, nezvál ferenc a jogi, igazságügyi és igazgatási bizottság képviselője, nyers rezső, a kereskedelmi bizottság elnöke, pesta lászló, a szociális és egészségügyi bizottság elnöke, stadinger istván, az ipari bizottság titkára, antal imre /pest megye/, nics jános /fejér megye/, novák béla /pest megye/, serres györgy /hajdu-bihar megye/, és szurdi istván /budapest/ országgyűlési képviselők./mti/

18.15/zsu

-37-

18.05

felhasználható 19 órától!

bb.59. dandin györgy - a népszínház bemutatója nagykállóban

kal/st/p e

1980. szeptember 19.

országos bemutatót tartott pénteken nagykállóban, a nagyközségi művelődési központ színháztermében a népszínház társulata, moliere dandin györgy című komédiáját adták elő ruszt józsef rendezésében. a darab főbb szerepeit siménfalvy lajos, császár gyöngyi, kenessy zoltán és táncsics mária alakítja.

mint a színház vezetői a bemutató alkalmából elmondták az 1980-81-es színházi idényben a hat utazó társulat 17 darabbal s több mint 850 alkalommal lép pódiumra. a többi között bemutatják majd jaroslav hasek svejkjének színpadi változatát, színpadra állítják rejtő jenő hírneves hősnének, piszkos frednek a történetét s biró lajos színművét, a sárga liliumot. ifjúsági bemutatók között szerepel török sándor és tóth eszter mesejátéka, a csilicsala csodái, az óz, a nagy varázsló s a bajor andor regényéből készült felicián és a kalózkodó című ifjúsági játék. a színház operatársulata egy műsorban játssza haydn patikus című operáját és a hét falu kovácsa című zenés játékos. /mti/

bb.60. időjárásjelentés

z/p e

1980. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

felhős, majd napos idő

várható időjárás szombat estig:

a reggeli és a délelőtti órákban erősen felhős, párás idő várható. eső nem lesz. napközben a felhőtakaró fokozatosan elvékonyodik, délutánra az ország nagy részén kisüt a nap. a hőmérséklet holnap kora délután 21-26 fok között lesz. /mti/

-.-

-38-

18.40/p

1900

bb.61. kétórás közlekedési akadály kőbányán

i ob/z/p e

1980. szeptember 19.

pénteken a délutáni órákban a hidépítő vállalat egyik munkagépe a kőbányai uti máv aluljáróban megrongálta a hidpillért és a hidszerkezetét. a helyreállításban érdekelt szakvállalatok rohambrigádjai azonnal hozzáláttak a javítási munkálatokhoz és így kétórányi forgalmi szünet után a villamos és közúti közlekedés ismét megindulhatott. /mti/

bb.62. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

p e

1980. szeptember 19.

27. a heves megyei tanács ülése
28. őszi forgalom
29. igazságügyi küldöttség
30. vasutkorszerűsítés
31. ifjúsági könyvnapok
32. pénteken elutazott...
33. bauxitkutató napok
34. növényvédelem
35. bassi együttes
36. tárlat békéscsabán
37. festőművészek kiállítása
38. könyvtárvadás
39. mozambiki együttes
40. plenáris ülés - velencei-tó
41. 30 éves dunaujváros
42. divsz küldöttség
43. a kabai cukorgyár
44. körkép a nagyberuházásokról
45. palesztinai front
46. kádár jános,
47. trautmänn rezsó, ...
48. csikós-nagy béla
49. brian clark budapesten
50. a sri lankai kp
51. clima-2000
52. vasas tánckar
53. budapesti pártbizottság
54. szerk. figy. a 40-re
55. az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága
56. szabó vladimir kiállítása
57. színházi bemutató
58. szovjet újságírók
59. a népszínház bemutatója
60. időjárásjelentés
61. közlekedési akadály
62. hírjegyzék /mti/

21.00/p

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy
koronczay emil
henczi erzsébet

-.-
-39-
v e g e

60.008/1

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. szeptember 20. s z o m b a t

bb.1. október - muzeumi hónap

1/ár/z/bc/zsu e

1980. szeptember 20.

október 3-án, az új salgótarjáni múzeum megnyitásával veszi kezdetét az idei muzeumi hónap eseménysorozata. az első állandó kiállítás a megye munkásmozgalmának történetével ismerteti meg a látogatókat, munkásélet nógrádban a xix.-xx. században címmel. az épületben időszakos kiállítások is rendszeresen helyet kapnak majd.

a muzeumi hónap programjának szervezői arra törekedtek, hogy a muzeológusok, a restaurátorok műhelymunkájába nyújtson bepillantást a nagyközönségnek. több kiállítás érzékelteti azokat a rendkívül munkaigényes, nagy hozzáértést kívánó feladatokat, amelyek nyomán a régmúlt korok emlékei végül eredeti szépségükben kerülnek a tárlókba, a kiállítótermek falára. így a muzsák kertje közelről címmel nyílik bemutató október 16-án a magyar nemzeti galériában, ahol a fővárosi múzeumok anyagából láthatók majd restaurált festmények, szobrok, iparművészeti alkotások, és más tárgyak. mindegyikükben közös, hogy a szakemberek gondos munkájával születtek újjá. székesfehérvárott a magyar régészet és műtárgyvédelem tevékenységéről ad körképet a csók István képtár bemutatója, miskolcon, a borsodi múzeumban pedig a néprajzi emlékek gyűjtésének és megőrzésének sajátosságaival ismertetik meg az érdeklődőket. hasonló tárgyú kiállítás lesz a pécsi galériában is.

/folyt.köv./